

MØTEPROTOKOLL

KONTROLLUTVALGET I GJØVIK KOMMUNE

Torsdag 16. april 2020 holdt kontrollutvalget møte fra kl. 0900 - 1500.
Møtet ble avviklet elektronisk (Skype).

Som medlemmer møtte:

Hans Olav Lahlum, leder (SV)
Jorun A. Lilleeng, nestleder (Ap)
Ottar Uglum (Rødt)
Arne B. Krokeide (H)
Vigdis Amlien Kristiansen (Sp)

Følgende medlem hadde meldt forfall:

Ingen

Ellers møtte:

Fra administrasjonen: Rådmann Magnus Mathisen, økonomisjef Jan Ove Moen og regnskapssjef Stein Tore Hagen (alle deltok under første del av sak 29).

Fra Innlandet Revisjon IKS: Oppdragsansvarlig revisor Ingebjørg Dybdal (sakene 29 og 30).

Sekretær: Kjetil Solbrækken.

Møteprotokollen er sendt til:

Kommunestyret v/ordfører, kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer, rådmannen, Innlandet Revisjon IKS, Oppland Arbeiderblad og Gjøviks Blad.

**Utvalgsmøtet ble satt kl. 0920 med Hans Olav Lahlum som møteleder.
Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.**

Til behandling:

SAK NR. 28/2020

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 12.03.2020

Fra behandlingen:

Arne Krokeide stilte spørsmål om oppfølging av sak 23/20 (Bestilling fra formannskapet...) og sak 26/20 (Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023....) fra møte den 12.03.2020. Begge sakene ble vedtatt å følge opp i «neste møte», men var ikke på saklisten til møtet den 16.04.2020.

Utvalgsleder og -sekretær informerte om bakgrunnen for at sakene ikke var satt på saklista til møtet den 16.04.2020 og at sakene vil bli fulgt opp i neste møte den 26.05.2020.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 12.03.2020 godkjennes.
---------------------------	---

**ÅRSREGNSKAP 2019 FOR GJØVIK KOMMUNE
– KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE**

Fra behandlingen:

Under første del av saken presenterte kommuneadministrasjonen kommunens årsregnskap og årsrapport for 2019 med vekt på

- kommunens resultat og økonomiske stilling
- vesentlige regnskapsavgiftsmessige problemstillinger
- vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap
- internkontroll/styring på økonomiområdet

Fra administrasjonen deltok rådmann Magnus Mathisen, økonomisjef Jan Ove Moen og regnskapssjef Stein Tore Hagen.

Under andre del av saken, oppsummerte kommunens revisor/Innlandet Revisjon IKS revisjonsarbeidet og presenterte revisjonsberetningen.

Fra Innlandet Revisjon IKS deltok oppdragsansvarlig revisor Ingebjørg Dybdal.

Vedtak, enstemmig:

**KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL GJØVIK
KOMMUNES ÅRSREGNSKAP FOR 2019**

Kontrollutvalget har behandlet Gjøvik kommunes årsregnskap for 2019. Sammen med årsregnskapet forelå revisjonsberetningen og rådmannens årsrapport for 2019.

Kontrollutvalget har basert sin uttalelse på en gjennomgang av de ovennevnte dokumentene og orienteringer fra kommunens revisor og kommuneadministrasjonen.

Kontrollutvalget har merket seg at revisjonsberetningen har en positiv totalkonklusjon, dvs. at revisor mener kommunens årsregnskap for 2019 er avlagt uten vesentlig feil.

**Kontrollutvalget har følgende kommentarer til
årsregnskap/årsrapport for 2019:**

a) Kommunens økonomiske situasjon: God finansiell stilling, men svekket handlefrihet

Kontrollutvalget begrunner dette med:

- Positivt netto driftsresultat – 17,7 millioner kroner:
Dette utgjør 0,7 % av driftsresultatet. Anbefaling fra sentrale myndigheter er at man har et netto driftsresultat som minimum utgjør 1,75 % av driftsinntektene. Dette for å kunne avsette midler til egenfinansiering av investeringer og for å kunne håndtere uforutsette svingninger i driften gjennom året. Driftsresultater under anbefalt nivå vil gi svekket handlingsfrihet.
- Moderat lånegjeld:
Kommunens langsiktige lånegjeld utgjør 59,6 % av brutto driftsutgifter (2018: 57,6). Dette ligger betydelig lavere enn sammenlignbare kommuner i kostragruppe 13. Fylkesmannens anbefalte nivå er maks 75 %.
- Bra andel frie midler/disposisjonsfond:

Kommunen har pr. 31.12.2019 ca. 413 millioner på disposisjonsfond, en reduksjon på ca. 7 millioner fra 2018. NB! Mye av disposisjonsfondet er bundet opp gjennom vedtak i kommunestyret og avsetninger til bl.a. bufferfond (finans) mm. Den udisponerte delen av disposisjonsfondet utgjør kun 34,6 millioner.

➤ **God likviditet:**

Kommunens likviditetssituasjon er god pr. 31.12.2019. Her kan nevnes at kommunen ved årsskriftet har 337 millioner i ubrukte lånemidler som er en del av likviditetsbeholdningen. Dette er lån som er tatt opp til investeringer som ennå ikke er gjennomført og lån til videreutlån (startlån) som ennå ikke er lånt ut. Dersom man ser bort fra ubrukte lånemidler, har kommunen fortsatt en tilfredsstillende likviditetssituasjon.

b) Bekymringsfull ubalanse i driften – 31,7 millioner

Samlet viser ordinær drift (sektorenes resultater) et merforbruk på 31,7 millioner kroner sammenlignet med regulert budsjett. Dette utgjør omkring 1,8 % av samlet budsjetttramme og er et uttrykk for at driftsaktiviteten er for høy. Ubalansen innenfor den styrbare delen av kommunens virksomhet er bekymringsfull og må følges nøye.

c) Kommunens finansforvaltning – oppnådd avkastning og størrelsen på bufferfond

Kommunen har pr. 31.12.2019 totalt ca. 1 147 millioner kroner til forvaltning (langsiktig forvaltet finansportefølje). Avkastningen på plasseringene i 2019 var 7,1%, dvs. over målet i finansreglementet om å skape en meravkastning på 0,5 % - 1 % ut over gjennomsnittlig lånerente som i 2019 var på 2,0 %. For å møte usikkerheten i finansmarkedene har kommunen et bufferfond som skal håndtere svingninger uten at det får konsekvenser for kommunes drift og tjenesteproduksjon. Pr. 31.12.2019 er det avsatt ca. 60 millioner til bufferfond. Dette er under teoretisk beregnet behov for bufferfond.

d) Pensjon og regnskapsføring:

Kontrollutvalget ønsker å gjøre særskilt oppmerksom på følgende:

• **Utsatt kostnadsføring – 184 millioner (balanseført premieavvik)**

Kommunen har valgt å skyve pensjonskostnader foran seg, slik lovverket gir anledning til, og slik svært mange kommuner gjør. Den utsatte kostnadsføringen (omtalt som premieavvik i balansen) utgjør pr. 31.12.2019 ca. 184 millioner. Dette vil komme til belastning i fremtidige regnskaper. Kommunen har pr. 31.12.2019 avsatt ca. 30 millioner (øremerket disposisjonsfond) til å møte disse kostnadene. Kommunen har også innestående på premiefond i KLP ca. 33,2 millioner, jf. note 3 til regnskapet.

• **Netto pensjonsforpliktelse/gjeld i balansen – 352 millioner**

Bokførte pensjonsmidler (eiendel) i balansen utgjør ca. 3,036 milliarder, mens beregnede pensjonsforpliktelser (gjeld) i

balansen utgjør ca. 2,684 milliarder. Differansen utgjør ca. 352 millioner i netto pensjonsforpliktelse. Kontrollutvalget har forstått det slik at bokført netto pensjonsforpliktelse ikke innebærer en reell betalingsforpliktelse, og at den bokførte gjelden derfor ikke representerer noen bekymring når det gjelder kommuneøkonomien.

e) Investeringsregnskapet og budsjettering:

Investeringsregnskapet har store utgiftsposter som ikke er budsjettert. Dette gjelder i hovedsak mottatte og betalte avdrag på formidlingslån/startlån (hhv. 92 og 98 millioner kroner). Kontrollutvalget oppfordrer rådmannen til å vurdere kommunens praksis med ikke å budsjettere disse postene.

f) Selvkostberegning – Byggesak:

Kontrollutvalget etterlyste selvkostberegning for byggesak i fjorårets uttalelse til årsregnskapet. Selvkostberegningen er innarbeidet i årsregnskapet for 2019, jf. note 18.

Selvkostberegningen viser at kommunens gebyrer dekker 85 % av utgiftene på området.

g) Bekymringsfullt sykefravær – 10,6 %:

Sykefraværet i 2019 var på 10,6 % samlet for kommunen. Dette er en økning fra fjoråret, over landsgjennomsnittet og godt over kommunens eget mål om mindre enn 8,5 % sykefravær.

Kontrollutvalget mener sykefraværet utgjør en stor utfordring for Gjøvik kommune og at det foreligger betydelig forbedringspotensial.

Nedenfor er oversikt over utviklingen i sykefravær de siste årene:

År	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Sykefravær i %	10,6	10,0	9,4	9,3	9,2	8,8

Utover dette, og det som framgår av revisjonsberetningen til årsregnskapet, datert 14. april 2020, har kontrollutvalget ingen merknader til kommunens årsregnskap for 2019.

SAK NR. 30/2020

KOMMUNENS REGISTRERING AV ANTALL PERSONER MED PSYKISK UTVIKLINGSHEMMING – REVISORATTESTASJON OG RISIKOVURDERINGER

Fra behandlingen:

Innlandet Revisjon IKS ved oppdragsansvarlig revisor Ingebjørg Dybdal orienterte.

Vedtak, enstemmig:

1. Informasjon om ordningen med rapportering av antall personer med psykisk utviklingshemming, og revisors oppgave med kontroll av kommunens registrering, tas til orientering.

2. Kontrollutvalget tar revisors vurdering av risiko for overrapportering og underrapportering av antall personer i kommunen med psykisk utviklingshemming til orientering.

SAK NR. 31/2020

UTVIDET OPPDRAG TIL INNLANDET REVISJON I ARBEIDET MED PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL 2020-2023

Vedtak, enstemmig: Saken utsettes til neste møte.

SAK NR. 32/2020

COVID-19 UTBRUDET: STATUS OG TILTAK I GJØVIK KOMMUNE

Fra behandlingen:

Saken ble enstemmig satt på sakslisten.

Rådmann Magnus Mathisen orienterte om status for smittesituasjonen og iverksatte og planlagte tiltak i Gjøvik kommune.

Vedtak, enstemmig: Rådmannens informasjon om status i Gjøvik kommune tas til orientering.

Gjøvik, 16. april 2020.

Hans Olav Lahlum
leder

**RETT UTSKRIFT:
Gjøvik, 16. april 2020.**

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Møteplan for 1. halvår 2020 – Kontrollutvalget:

- Torsdag 09.01.2020 kl. 0900
- Torsdag 13.02.2020 kl. 0900
- Torsdag 12.03.2020 kl. 0900
- Torsdag 16.04.2020 kl. 0900
- Tirsdag 26.05.2020 kl. 0900

Bestillinger - Innlandet Revisjon IKS:

- Prosjektplan: Psykisk helse (KU-sak 25/20)
- Foranalyse: Avviksrapportering (KU-sak 08/20)
- Foranalyse: Gjøvik og Land barnverntjeneste (KU-sak 12/20) – felles for tre kontrollutvalg
- Regnskapsrevisjon: Løpende info. om betydningen av digitalisering og automatisering for revisjonsarbeidet (KU-sak 10/19)